

Vanhimáid

Tooimâ návt kivsedemtiileest

Kiddii huamášume nubástussáid, moh tábáhtuveh jieijâd párnáá tobdoin tâi lattiimist.

Almoot tállân škoovlân, jis aaicah tâi šoodah tiettiđ jieijâd párnázân tâi eres párnáid čyeccee kiivsedmist škoovlâst.

Puávtáh almottiđ **meid rijjäääigi tábáhtum** kiivsedmist, jis arvâlah et tot vaaigut párnáá škovlâjotemân. Sáarnu ääšist meid toi vanhimijguin, kiäid äšši kuáská.

Veikkâ lah huolâst jieijâd párnáá peeleeest, te **keččâl jurdâččiđ maht ääši puávtáččij čuávdiđ vuohásávt** meid toi eres párnái uáinust, kiäh láá lamaš fáárust.

Jis kiinii lii kivsedâm tuu párnáá, **tuárju suu**. Ruokâsmit suu muštáliđ jieijâs feeriimijn talle ko äšši kiedâvuššoo škoovlâst.

Jis tuu jieijâd páárnáš lii uásálistám kiivsedmân, tuárju suu ääši kiedâvušmist máttáatteijeiguin já toi eres párnáiguin, kiäh láá lamaš fáárust tábáhtuumeest.

Puávtáh estiđ kivsedem muuneeld čuávuvávt:

Savástâl jieijâd párnáin kiivsedmist já ton haamijn sehe suu skippáarkoskâvuodâin škoovlâst, rijjäääigi já digitallii pirrâsist.

Uáppáásm tooid digitaallijđ já sosiallii media pirrâsáid, maid tuu páárnáš kiävttá.

Hárjuttellee oovtâst párnáin mediatááiđuid já neeti já heiviittâsâi kuáhtulii kevttim. **Raijii** párnáá nettiääigi táárbu mielđ. **Máttát** párnáá lattiđ ustevlávť já ášálávť meid neetist.

Tiettih-uv, et:

Tuu párnást lii **vuogâdvuotâ psykologi- já kuraattorpalvâlussáid já škovlâtiervâsvuotâtiipšon**. Tâi palvâlusâi äššitobdeeh fáälih ravvuid meid aitardeijeid.

Tust lii **vuogâdvuotâ finniđ tiäđu** párnád škovlâaašijn já pyereestvajemist škoovlâst.

Jis kiivsedmist šaddeh **rángáštâs- tâi tarvanemtooimah teikkâ rikosvuogâdvuodâliih čuávumušah**, nuávdittuvvojeh äššiuásálij kulâmist já aitardeijeid tieđeetmist lahâasâtem vaattâm monâttállâmvyevih.

Máttááttâshaldáttâs